

Qui no coneix... Xesca Sala, la química de córrer

PEL SENYOR RAMON

Il·lustració: Maria Picassó

Va néixer a Santa Maria d'Oló, però de seguida ens la vam trobar per Manresa. Per allò d'estudiar, va venir a fer primer de BUP al Lluís de Peguera, anant amunt i avall amb aquells busos vermell rònec dels Galtanegra. Quaranta-cinc minuts per a cada trajecte! Al següent curs ja treballava a la fàbrica del poble, i es passà al batxillerat nocturn. I entre una cosa i una altra, a divuit anys ja havia trobat feina a Manresa i s'estava en un pis llogat amb d'altres companyes d'Oló. La recordeu, doncs? Xesca Sala i Farré. La Francisca, de petitona, segona dels germans Sala, després de la Maria Rosa i abans de la Isabel, la Miracle i encara al capdavant l'Albert. La Xesca volia estudiar però no ho va tenir mai fàcil. Enllestit el batxillerat, i en funció d'un pragmatisme poc freqüent, a la fi va baratar el desig d'una llicenciatura en Geologia per una diplomatura feta a Manresa mateix: seria enginyera tècnica de mines per la UPC. Tal dit, tal fet. I sempre sense perdre el tremp ni la calma. Van caldre més de tres anys, d'acord. Però sense deixar el jornal a Modelfusa -deu anys- es va anar pagant els estudis i la independència. I encara més, que es va casar amb en Joan Lluís Santolària i van començar a prodigar-se en moviments cívics i culturals, també de l'esquerra independentista -objectors de consciència, l'Alzina, Xàldiga, la nova AV de Cal Gravat... i tantes altres que aquí no hi cabrien. Després vindrien les bessones -Nina i Roser-, el final dels estudis i -pim-pam- la plaça de tècnica de laboratori a la UPC. Fa 27 anys que s'hi dedica, cada dia de cada dia, preparant les pràctiques i organitzant els laboratoris de mines i de química. Que vol dir entendre's amb tothom de la casa. Des dels professors, és clar, fins als administradors i, també, amb els milers d'alumnes que ha conegut! En acabat, la tarda és seva i és aleshores que es manifesta la Xesca autèntica, sota unes malles llampants, pujant fins el Collbaix o potser Sant Jeroni, resseguint pam a pam el rodal de la ciutat, potser la Séquia. Trenta anys complerts, quin tip de cremar vambes! «Necessito córrer, no pas per esbargir-me o desconnectar: és per activar-me, per sentir-me bé». Posats a triar, allò que més li agrada és córrer per muntanya -marxes pels Pirineus, per Sant Llorenç, pel Berguedà... o la Matagalls-Montserrat, en el seu recorregut antic, amb un rècord personal de no gaire mésde deu hores. Ei, i que la Xesca no para de xerrar ni a les pujades! Potser perquè, al capdavant, també és una lectora empedreïda, i una autèntica dona multitasca. Ara mateix, i només per complir un servei, l'hem vista tresorera de l'ANC a Manresa. I en la seva serenitat és capaç de voltar mig món per resoldre una marató. A Barcelona, València, Donosti, Madrid, Roma, Tori... o -a veure si aquest cop no hi ha un tifó que li suspengui!- el proper novembre a Nova York.